هەڵبژاردنی ئەنجوومەنی پارێزگای هەولێر: ٥ فەتوای جیاواز دەربارەی ڕێکخستنی ڕاگەیاندنی ئەنجامەکان

(هەڵگرانی کارتی ناسنامەی نیشتمانی لە ٧ بەرەی هەڵبژاردن)

هەڵبژاردنی ئەنجوومەنی پارێزگای هەولێر لە ١١ ی ئایاردا بەڕێوە دەچێت، بەڵام پێش ئەوەی دەنگدەران بچنە سەر سندوقەکان، ٥ فەتوای جیاواز دەربارەی ڕێکخستنی ڕاگەیاندنی ئەنجامەکان دەرچوون. هەندێک لە فەتواکان ڕێگە بە ڕاگەیاندنی خێرا دەدەن، هەندێکی تر داوا دەکەن چاوەڕێی کۆتا ژمارەکان بکرێت. ئەم جیاوازییە بووەتە هۆی ئەوەی هەندێک لایەن ئامادەکاری بۆ ئاهەنگی سەرکەوتن بکەن، لە کاتێکدا هەندێکی تر ئامادەکاری بۆ ئاڵوگۆڕی توند دەکەن.

بەرپرسانی هەڵبژاردن ئاماژە بەوە دەکەن کە ٧ بەرەی سەرەکی و ٢٣ لیستی سەربەخۆ لە ٢٨٤ ناوەندی دەنگدان بەشداری دەکەن. ژمارەی گشتی دەنگدەرانی تۆمارکراو ١ ملیۆن و ٤٢٠ هەزار کەسە، کە ٥٣ هەزار و ٧٠٠ کەسیان یەکەم جار دەنگ دەدەن. کۆمیسیۆنی باڵای هەڵبژاردن ڕایگەیاندووە کە ٩٦ ٪ ی ناوەندەکان پێش کاتژمێر ١٠ ی بەیانی کار دەکەن.

فەتوای یەکەم: ڕاگەیاندنی خێرا

فەتوای یەکەم لەلایەن ئەنجوومەنی ئایینزانانی هەولێرەوە دەرچووە و ڕێگە بە ڕاگەیاندنی خێرا دەدات، بە مەرجێک تەنها ٢٠ ٪ ی سندوقەکان ژمارە بکرێن. ئەم فەتوایە پشت بە بیرۆکەی "ئەنجامی ڕوونکەرەوە" دەبەستێت، واتە ئەگەر جیاوازی نێوان یەکەم و دووەم لە ٥ هەزار دەنگ زیاتر بێت، ئەوا ئەنجامەکە بە ڕوونکەرەوە دادەنرێت. ئەندامێکی ئەنجوومەنەکە ڕایگەیاندووە: «ئەگەر ٢٠ ٪ ی سندوقەکان ئەو جیاوازییە دروست بکەن، ئەوا ٨٠ ٪ ی تر ناتوانێت ئەنجامەکە بگۆڕێت، بۆیە چاوەڕێکردن بێهودەیە».

فەتوای دووەم: دەبێت هەموو دەنگەکان ژمارە بکرێن

فەتوای دووەم لەلایەن ئەنجوومەنی ئایینزانانی سەلاحەدینەوە دەرچووە و ڕێگە بە ڕاگەیاندنی ئەنجام نادات تا هەموو سندوقەکان ژمارە نەکرێن. ئەم فەتوایە پشت بە بیرۆکەی "دڵنیایی تەواو" دەبەستێت و دەڵێت هیچ جیاوازییەک بە بچووک دانانرێت. ئەندامێکی ئەنجوومەنەکە ڕایگەیاندووە: «ئەگەر ٩٩ سندوق ژمارە بکرێن و یەکێک نەکرێت، ئەوا ئەنجامەکە هێشتا ناتەواوە». ئەم فەتوایە ڕەخنەی زۆری لێگیراوە، چونکە دەکرێت ماوەی ژمارەکردن چەند ڕۆژێک بخایەنێت.

فەتوای سێیەم: ڕێژەیی بەپێی ڕێژەی بەشداری

فەتوای سێیەم لەلایەن ئەنجوومەنی ئایینزانانی کەرکووکەوە دەرچووە و ڕێگە بە ڕاگەیاندنی ئەنجام دەدات بەپێی ڕێژەی بەشداری لە هەر ناوەندێکدا. ئەگەر بەشداری لە ناوەندێکدا لە ٧٠ ٪ زیاتر بێت، ئەوا ئەنجامەکەی بە دڵنیا دادەنرێت. ئەگەر لە نێوان ٥٠ ٪ و ٧٠ ٪ بێت، ئەوا ٥٠ ٪ ی دەنگەکان ژمارە دەکرێن. ئەگەر لە ٥٠ ٪ کەمتر بێت، ئەوا هەموو دەنگەکان ژمارە دەکرێن. ئەم فەتوایە ڕێگە بە خێرایی و ڕاستی دەدات، بەڵام ئاڵۆزە بۆ ڕاگەیاندن.

فەتوای چوارەم: ڕاگەیاندنی خێرا بۆ ٥ سندوق

فەتوای چوارەم لەلایەن ئەنجوومەنی ئایینزانانی ڕانیەوە دەرچووە و ڕێگە بە ڕاگەیاندنی خێرا دەدات بە مەرجێک تەنها ٥ سندوق ژمارە بکرێن. ئەم فەتوایە زۆر ساکارە و ڕەخنەی کەمی لێگیراوە. ئەندامێکی ئەنجوومەنەکە ڕایگەیاندووە: «ئەگەر ٥ سندوق ڕوونکەرەوەکان هەمان ئەنجام بدەن، ئەوا ئەنجامەکە دڵنیایی تەواوی هەیە». ئەم فەتوایە ڕێگە بە ڕاگەیاندنی خێرا دەدات، بەڵام ڕەخنەگران دەڵێن ٥ سندوق نوێنەرایەتی تەواوی ناوەندەکان ناکەن.

فەتوای پێنجەم: ڕاگەیاندنی ڕاستەوخۆ

فەتوای پێنجەم لەلایەن ئەنجوومەنی ئایینزانانی هەولێرەوە دەرچووە و ڕێگە بە ڕاگەیاندنی ڕاستەوخۆ دەدات بە مەرجێک تەنها ٢٠ ٪ ی سندوقەکان ژمارە بکرێن. ئەم فەتوایە پشت بە بیرۆکەی "ئەنجامی ڕوونکەرەوە" دەبەستێت، واتە ئەگەر جیاوازی نێوان یەکەم و دووەم لە ٥ هەزار دەنگ زیاتر بێت، ئەوا ئەنجامەکە بە ڕوونکەرەوە دادەنرێت. ئەندامێکی ئەنجوومەنەکە ڕایگەیاندووە: «ئەگەر ٢٠ ٪ ی سندوقەکان ئەو جیاوازییە دروست بکەن، ئەوا ٨٠ ٪ ی تر ناتوانێت ئەنجامەکە بگۆڕێت، بۆیە چاوەڕێکردن بێهودەیە».

ئاماژەی کۆمیسیۆنی باڵا

کۆمیسیۆنی باڵای هەڵبژاردن ئاماژە بەوە دەکات کە هیچ یەک لە ٥ فەتواکە کاریگەری یاسایی ڕاستەوخۆیان نییە، بەڵام ئەنجامەکانی هەڵبژاردن بە پشتبەستن بە یەکێک لە فەتواکان ڕەخنەی لێ دەگیرێت. کۆمیسیۆنەکە داوا لە هەموو لایەنەکان دەکات کە ئارامی بپارێزن و چاوەڕێی ئەنجامی فەرمی بکەن. ئەو ڕایگەیاندووە کە ئەگەر هیچ فەتوایەک ڕەچاو نەکرێت، ئەوا ئەنجامەکان بە پێی یاسا ڕادەگەیەنرێن.

ڕەخنەگران: فەتواکان دەبنە هۆی ئاڵۆزی

ڕەخنەگران دەڵێن فەتواکان دەبنە هۆی ئاڵۆزی و گومان لە پڕۆسەی هەڵبژاردن. ئەندامێکی پەرلەمانی هەولێر ڕایگەیاندووە: «کاتێک ٥ فەتوا هەیە، خەڵک نازانێت کامەیان ڕاست بکات». هەروەها ئاماژە بەوە دەکرێت کە فەتواکان دەتوانن ببنە هۆی ئاڵوگۆڕی توند لە ڕۆژی هەڵبژاردندا، کە دەتوانێت ببێتە هۆی ئاژاوە.

ڕۆژی هەڵبژاردن

ڕۆژی هەڵبژاردن ١١ ی ئایار دەستپێدەکات و کاتژمێر ٧ ی بەیانی کۆتایی دێت. ئەگەر هیچ کێشەیەک نەبێت، ئەوا ئەنجامی یەکەم لە کاتژمێر ٩ ی شەوی هەمان ڕۆژ ڕادەگەیەنرێت. ئەگەر فەتوای ٢٠ ٪ جێبەجێ بکرێت، ئەوا ئەنجامی کۆتا لە ١٢ ی ئایار ڕادەگەیەنرێت. ئەگەر فەتوای ١٠٠ ٪ جێبەجێ بکرێت، ئەوا ئەنجامی کۆتا لە ١٤ ی ئایار ڕادەگەیەنرێت